

Verlag van het ingevolge artikel 5, sub d., j° 2 Archiefbesluit 1995, gevoerde driehoeksoverleg tussen het Ministerie van Justitie en de Rijksarchiefdienst met betrekking tot de selectielijst, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van het Archiefbesluit 1995, van archiefbescheiden van het Centraal Justitueel Incassobureau in de periode 1991-

drs. P. R. te Slaa
Den Haag, mei 2005

Inleiding

De voorliggende ontwerp-selectielijst is een selectielijst als bedoeld in artikel 2, lid 1 van het Archiefbesluit 1995 (Stb.1995/671). De lijst heeft de vorm van een Basisselectiedocument (BSD). Een BSD bestaat voor het grootste deel uit een lijst van handelingen. In een BSD wordt op grond van een aantal selectiecriteria aan elke handeling een waardering gegeven, die neerkomt op een selectiebeslissing met betrekking tot de bescheiden die de neerslag van de handeling vormen (B = te bewaren; V = te vernietigen).

Dit BSD fungeert als een nieuw selectie-instrument.

Het Centraal Justitueel Incassobureau

Het Centraal Justitueel Incasso Bureau (hierna afgekort als CJIB) is in 1991 opgericht als instantie, belast met de inning van sancties krachtens de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (hierna: WAHV). Het CJIB tracht zo doeltreffend mogelijk meerdere soorten boetes en maatregelen op een administratieve manier af te handelen. Daarnaast oefent het CJIB steeds meer coördinerende taken uit binnen de tenuitvoerlegging van vonnissen. Op die manier draagt het CJIB bij aan een effectieve rechtshandhaving in Nederland.

De taken van het CJIB

Het CJIB is tegenwoordig belast met de volgende taken:

1. de inning van verkeersboetes (Mulder, 1990);
2. de inning van gemeentelijke parkeerheffingen (Fiscon, 1994);
3. de inning van strafrechtboetes (Strabis, 1994);
4. het uitvoeren van ontnemingsmaatregelen (Plukze, 1995);
5. het uitvoeren van schadevergoedingsmaatregelen (Terwee, 1996);
6. het functioneren als Landelijk Coördinatiepunt Arrestatiebevelen (LCA, 1996);
7. het innen van OM-transacties (Trias, 1998);
8. het innen van Belgische boetes (1998).

Reikwijdte van het BSD

De **Minister van Justitie** dient het BSD in voor de volgende actoren:

- Minister van Justitie;
- Centraal Justitueel Incasso Bureau (Minister van Justitie);
- Raad van Toezicht voor het CJIB

Totstandkoming BSD

Het BSD is gebaseerd op het institutioneel onderzoek naar het CJIB. Dit onderzoek is door drs. N. van Heezik en L.B. van Oosten in 2001 verricht bij het CJIB.

Bij de totstandkoming van het RIO zijn destijds de volgende ambtenaren betrokken:

- de heer J. Adema, teamleider afdeling Maatregelen CJIB
- de heer A. Drost, teamleider afdeling LCA CJIB
- mevrouw A. Leyenaar, teamleider afdeling Verhaal CJIB
- mevrouw N. Poldervaart, teamleider afdeling Informatie CJIB

- de heer mr. B. Postema, medewerker afdeling Juridische Zaken CJIB
- mevrouw mevrouw N. Spijkstra, teamleider afdeling Verificatie CJIB

Het onderzoek resulteerde in het Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO) met de titel *Van incasseren tot coördineren*. Het RIO is nog niet in druk verschenen.

Op basis van het RIO is in april 2001 een concept-BSD opgesteld door drs. N. van Heezik en L.B. van Oosten.

Driehoeksoverleg

Het driehoeksoverleg is opgestart in februari 2002 en definitief afgesloten in april 2005.

Hieronder volgt eerst een opsomming van de deelnemers aan het driehoeksoverleg waarna de gevolgde toetsingsprocedure kort wordt uiteengezet.

Als beleidsdeskundigen:

Minister van Justitie:

- de heer mr. M. de Jong, Secretaris Beleidsoverleg OM/CJIB;
- de heer mr. J. van der Zwaag, juridisch medewerker CJIB;
- de heer mr. A.J. Timmerman, Senior beleidsmedewerker bij de directie Handhaving van het ministerie van Justitie.

Als archiefdeskundigen:

- de heer drs. N. van Heezik (institutioneel onderzoeker);
- de heer drs. M. de Koning (institutioneel onderzoeker);
- de heer E.J. Steigenga, Coördinator Justitiebreed archiefbeleid.

Als vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris:

- de heer drs. P.R. te Slaa, Selectie en Acquisitie, Nationaal Archief.

Als adviseur van de vertegenwoordiger van de Algemeen Rijksarchivaris trad op de heer dr. R. van der Wal op. De heer Van der Wal is historicus en deskundige op het gebied van het CJIB.

Tijdens het driehoeksoverleg is de volgende procedure gevolgd:

In januari 2001 nam de heer Van Heezik contact op met de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris. De heer Van Heezik verzocht daarbij om een onderhoud over het (mede) door hem opgestelde RIO en concept-BSD inzake de CJIB.

In een eerder stadium had het ministerie van Justitie aan het CJIB laten weten dat deze organisatie diende te voorzien in een eigen selectielijst. In opdracht van het CJIB hadden de heren Van Heezik en Van Oosten het RIO en de concept-BSD opgesteld.

De heer Van Heezik verzocht de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris om de lijst inhoudelijk te toetsen alvorens deze formeel ter vaststelling zou worden aangeboden.

In februari 2001 vond er tussen de heer Van Heezik en de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris overleg plaats over het voorgelegde RIO en concept-BSD.

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris maakte tijdens deze bijeenkomst zijn algemene bevindingen over beide documenten kenbaar (zie pagina 8). De heer Van Heezik zegde toe het RIO en BSD aan te passen conform de gegeven aanwijzingen.

Op 3 april 2002 deed de heer Van Heezik het aangepaste RIO en concept-BSD toekomen aan de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris. In het begeleidend schrijven deelde hij daarbij eveneens mede met ingang van 1 mei een andere dienstbetrekking te hebben.

Het formele verzoek tot vaststelling van het BSD door het CJIB, ontving het Nationaal Archief op 17 oktober 2002. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris deelde hierop aan de opvolger

van de heer Van Heezik, de heer De Koning, mede dat het vaststellingsverzoek van een selectielijst dient uit te gaan van de wettelijke zorgdrager, in dit geval het ministerie van Justitie.

Op verzoek van het CJIB heeft de heer De Koning zich tot de toenmalige project-leider PIVOT van het ministerie van Justitie (de heer J. Gerse) gewend met de vraag om een vaststellingsverzoek in te dienen bij het Nationaal Archief.

Ondanks verschillende verzoeken hiertoe van de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris bleek de heer Gerse niet bereid om binnen afzienbare tijd het benodigde vaststellingsverzoek in te dienen. Ook na het abrupte vertrek van de heer Gerse bij het departement van Justitie in januari 2003 bleef het benodigde vaststellingsverzoek uit.

Ten gevolge van organisatorische wijzigingen en personele onderbezetting bij Justitie heeft het driehoeksoverleg hierna ruim anderhalf jaar stilgelegen.

In augustus 2004 trad de heer E. Steigenga bij het departement van Justitie in dienst als coördinator Justitiebreed archiefbeleid. Hij is kort daarna zowel door de heer De Koning als de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op de hoogte gesteld van de door het ministerie van Justitie veroorzaakte vertraging inzake de vaststellingsprocedure van de selectielijst van het CJIB.

Tijdens een onderhoud met de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op 26 oktober 2004 deed de heer Steigenga de toezegging om zo spoedig mogelijk het benodigde vaststellingsverzoek in te dienen en het BSD ook binnen het departement van Justitie te laten toetsen. Het voornoemde verzoek ontving de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op 9 november 2004.

Op 28 november 2004 verklaarde de heer dr. R. van der Wal zich bereid om tijdens het driehoeksoverleg als materiedeskundige op te treden. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft hem daarop de benodigde bescheiden doen toekomen.

Op 22 februari 2005 stelde de materiedeskundig schriftelijk de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op de hoogte van zijn bevindingen. Hierop aansluitend vond er op 8 maart een onderhoud plaats tussen de materiedeskundige en de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris op het Nationaal Archief. Een verantwoording van de tijdens dit gesprek genomen beslissingen is opgenomen op pagina 8-9.

In maart 2005 heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris het concept-verslag driehoeksoverleg opgesteld. Dit verslag is in april 2005 ter goedkeuring voorgelegd aan de deelnemers aan het driehoeksoverleg.

Belangen

Belangen ex art. 2, sub c en d van het Archiefbesluit 1995

Tijdens het opstellen van het BSD en in het gevoerde driehoeksoverleg is rekening gehouden met de in art. 2, sub c van het Archiefbesluit genoemde waarde van archiefbescheiden als bestanddeel van het culturele erfgoed en het onder sub d van hetzelfde besluit genoemde belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- en of bewijszoekenden en voor historisch onderzoek.

Als uitgangspunt van het overleg gold de door de Rijksarchiefdienst gehanteerde selectiedoelstelling, die inhoudt dat de belangrijkste bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring. Met het te bewaren materiaal moet het mogelijk zijn om een reconstructie te maken van de hoofdlijnen van het handelen van de rijksoverheid ten opzichte van haar omgeving, maar ook van de belangrijkste historisch-maatschappelijke gebeurtenissen en ontwikkelingen, voor zover deze zijn te reconstrueren uit overheidsarchieven.

Om de selectiedoelstellingen te realiseren worden zes selectiecriteria gebruikt om tot een waardering te komen:

ALGEMENE SELECTIECRITERIA	
Handelingen die worden gewaardeerd met een B (= bewaren)	
<i>Algemeen selectie criterium</i>	<i>Toelichting</i>
<i>1. Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
<i>2. Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
<i>3. Handelingen die betrekking hebben op verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
<i>4. Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
<i>5. Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
<i>6. Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriele verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

Belangen van archiefbescheiden voor de recht- en bewijszoekende burger en voor overheidsorganen

Bij de handelingen die zijn gewaardeerd met een V, is de vernietigingstermijn vastgesteld met het oog op de belangen van de recht- en bewijszoekende burger en de bedrijfsvoering.

De beoordeling en vaststelling van de vernietigingstermijnen zijn gedaan door deskundigen van de zorgdrager. Een opsomming van deze deskundigen, is opgenomen in dit verslag. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris heeft zich ervan vergewist dat zij gezien hun inbreng en functie inderdaad kunnen gelden als deskundigen.

Belangen van de te bewaren archiefbescheiden voor het historisch onderzoek

In het driehoeksoverleg heeft de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris de belangen van het historisch onderzoek behartigd. Op zijn verzoek hebben ook de overige deelnemers hun gedachten laten gaan over de vraag op welke wijze het belang van de bescheiden voor later historisch onderzoek in de selectielijst tot uiting zou moeten worden gebracht.

Bij het driehoeksoverleg is tevens de mening gevraagd van de heer Van der Wal. De heer Van der Wal is materiedeskundige op het terrein Rechtspleging, waarop het CJIB actief is. De bijdrage van de heer Van der Wal is door de overige deelnemers aan het overleg zeer op prijs gesteld.

Tenslotte kunnen op basis van artikel 5, sub e van het Archiefbesluit, archiefbescheiden betreffende personen en/of gebeurtenissen van bijzonder cultureel of maatschappelijk belang die volgens de selectielijst voor vernietiging in aanmerking komen hiervan uitgezonderd worden.

In het gevoerde driehoeksoverleg is het volgende aan de orde gesteld:

Algemeen

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris constateert dat in de concept-selectielijst handelingen van de volgende actoren zijn opgenomen: Rechterlijke Macht, Openbaar Ministerie, Deurwaarders, Rijkdienst voor het Wegverkeer, Politie en Kamer van Koophandels. Hij stelt dat de voornoemde actoren in hun hoedanigheid van archiefwettelijk zorgdragers reeds zelf een organisatiegebonden selectielijst hebben opgesteld, dan wel voornemens zijn dit te doen.

Het handhaven van de handelingen van deze actoren in de onderhavige selectielijst zou in de praktijk leiden tot een ongewenste overlap in handelingen en het risico van ongelijke waarderingen met zich mee brengen.

Op voorstel van de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris zijn derhalve de handelingen van de bedoelde actoren niet opgenomen in de ontwerp-selectielijst.

In de concept-selectielijst is het CJIB als actor opgenomen. De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris wijst er op dat het CJIB gezien haar status van agentschap feitelijk niet als actor kan gelden. De 'actor' CJIB dient bij de desbetreffende handelingen vervangen te worden door het orgaan dat formeel verantwoordelijk is voor de uitvoering van de handeling, d.w.z. de minister van Justitie. Omwille van de duidelijkheid kan achter deze actor tussen haakjes het CJIB worden vermeld.

Handelingen

Handeling 53: Het verwerken van betalingsopdrachten van onherroepelijke boetevonnissen;
Handeling 74: Het in bijzondere gevallen, aanwijzen van de plaats of persoon waar(bij) de opgelegde geldboete (ontnemingsmaatregel) voor het verkrijgen van illegaal vermogen door het plegen van een strafbaar feit, betaald moet worden;

Handeling 98: Het, in bijzondere gevallen, aanwijzen van een plaats of een persoon waar(bij) de betaling van de schadevergoeding aan de staat ten gunste van een of meerdere slachtoffers van een gepleegd misdrijf, kan plaatsvinden.

De materiedeskundige plaatst vraagtekens bij de voorgestelde B-waardering van de handelingen 53, 74 en 98. Het betreft hier zijn inziens administratieve procedures, terwijl bovendien de neerslag van de gelijksoortige handelingen ter vernietiging wordt bestemd.

De vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris stelt zich op hetzelfde standpunt. Zowel de materiedeskundige als de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris betogen dat aan de voornoemde handelingen een V-waardering kan worden toegekend.

In het kader van de "Plukze"-regeling bestaat de mogelijkheid dat er zich onder handeling 98 enig materiaal bevindt dat op grond van het cultuur-historisch belang voor blijvende bewaring in aanmerking zou komen. Op basis van het uitzonderingscriterium kan dit materiaal voor bewaring worden geselecteerd. Omdat het cultuur-historisch belang in deze specifieke gevallen niet altijd ten tijde van de uitvoering van de handeling zelf al evident is, stellen de materiedeskundige en de vertegenwoordiger van de Algemene Rijksarchivaris voor om aan handeling 98 een langere V-termijn toe te kennen.

Besloten is om aan de handelingen 53 en 74 een vernietigingstermijn van V 10 toe te kennen. Bij handeling 98 is deze termijn gesteld op twintig jaar.

Het verslag is voorgelegd aan de bij het overleg betrokken personen. Deze hebben hun goedkeuring aan dit verslag gegeven.